

Sygn. akt VII U 643/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: Marta Jachacy

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r. w Warszawie

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość podstawy wymiaru składek

z udziałem J. W.

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 16 marca 2018 r. nr (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 23 kwietnia 2018r. pełnomocnik (...)

z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. (dalej również jako (...)

sp. z o.o.) złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 16 marca 2018r., nr (...), zaskarżając ją w całości i zarzucając naruszenie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 18 ust. 1 i 3 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, poprzez stwierdzenie, że podstawa wymiaru składek J. W., podlegającego ubezpieczeniom jako osoba wykonująca umowy zlecenia, stanowi takie kwoty jak wskazane w zaskarżonej decyzji. W oparciu o powyższe zarzuty pełnomocnik spółki wniósł o zmianę lub uchylenie decyzji.

W uzasadnieniu odwołania strona odwołująca się zakwestionowała wyliczenia dokonane przez organ rentowy w zakresie podstawy wymiaru składek ustalonej dla J. W.. Podniosła, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przedstawił dokumentów, w oparciu o które wyliczył podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia w wysokości jak w zaskarżonej decyzji, nie przedstawił również żadnych szczegółowych wyliczeń ani też nie wskazał w oparciu o jakie dane ich dokonał. Ponadto organ rentowy bezpodstawnie zarzucił odwołującej się spółce, że jako płatnik składek do dnia wydania decyzji nie złożyła poprawnych dokumentów rozliczeniowych za J. W. za sporny okres. Wszelkie formalności w tym zakresie zostały w ocenie spółki spełnione zgodnie z wymogami prawa, natomiast organ rentowy nie wskazał jakie nieprawidłowości miałyby się znajdować w dokumentach rozliczeniowych. Pełnomocnik odwołującej się zwróciła również uwagę, że spółka znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej i od kilku lat wykazuje

straty rzędu kilku milionów złotych. Prowadzi również proces zmian organizacyjnych związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia z przyczyn ekonomicznych i optymalizacją kosztów. Podjęte działania restrukturyzacyjne przynoszą wymierne efekty, jednakże są procesem długofalowym i wymagają szeregu oszczędności (odwołanie z dnia 19 kwietnia 2018r., k. 3-5 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 maja 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swe stanowisko organ rentowy wyjaśnił, że w zaskarżonej decyzji określono wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia J. W., podlegającego ubezpieczeniom jako osoba wykonująca prace na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) sp. z o.o. za miesiące od września 2016r. do stycznia 2017r. Odnosząc się natomiast do zarzutów odwołania, pełnomocnik ZUS wskazał, że do wyliczenia podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne J. W. przyjęto kwoty będące podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne, wykazane w dokumentach rozliczeniowych (...), które zostały przekazane przez odwołującą się spółkę za miesiące zatrudnienia zgodnie z art. 18 ust. 3 i art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Jednocześnie w toku prowadzonego postępowania organ rentowy uzyskał formularz (...) stanowiący zgłoszenie korekty okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, w którym płatnik podał, że J. W. w okresie od 20 września 2016r. do 31 grudnia 2016r. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i na podstawie tej dyspozycji wprowadzono poprawne zapisy na koncie wyżej wymienionego jako osoby ubezpieczonej. Organ rentowy zaznaczył przy tym, że do dnia wydania zaskarżonej decyzji (...) sp. z o.o. nie złożyła poprawnych dokumentów rozliczeniowych wynikających z przekazanego formularza (...), a tym samym nie dokonała formalności, jakich wymagają przepisy. Ponadto organ rentowy podkreślił, że trudna sytuacja finansowa spółki, o jakiej mowa w odwołaniu, pozostaje bez wpływu na ustalenie prawidłowych podstaw wymiaru składek dla J. W., wynikających z dokumentów znajdujących się w bazie danych ZUS (odpowiedź na odwołanie z dnia 23 maja 2018r., k. 30-32 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. W. w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2016r. podlegał ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w O.. Z tytułu wykonywania umowy wyżej wymieniony uzyskał następujący przychód: za czerwiec 2016r. – 0,00 zł, za lipiec 2016r. – 1.350,00 zł, za sierpień 2016r. – 3.465,00 zł, za wrzesień 2016r. – 0,00 zł, za październik 2016r. – 5.240,00 zł, za listopad 2016r. – 2.340,00 zł i za grudzień 2016r. – 5.940,00 zł (informacja ZUS, k. 39 a.s., zestawienie składników płac, k. 43 i 62 a.s.).

Oprócz powyższego tytułu ubezpieczenia, w latach 2016-2017 J. W. był zgłoszony przez płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu umów zlecenia, co miało miejsce w okresach: od 9 do 31 stycznia 2016r. oraz od 6 lutego do 30 czerwca 2016r. Z kolei w okresie od 4 czerwca do 31 października 2016r. zgłoszenia J. W. do ubezpieczenia zdrowotnego dokonał płatnik składek (...) w W. z siedzibą w W.. Ponadto w okresie od 10 grudnia 2015r. do 19 września 2016r. J. W. był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu umowy o pracę zawartej z SP ZOZ Wojewódzki Szpital (...) w W. (informacja ZUS, k. 39 a.s.).

W styczniu 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym J. W. z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w O.

w okresie od 20 września do 31 grudnia 2016r. O wszczęciu postępowania organ rentowy zawiadomił ww. spółkę pismem z dnia 17 stycznia 2018r. (wniosek o przeprowadzenie postępowania z płatnikiem (...) Sp. z o.o., zawiadomienie o wszczęciu postępowania – nieoznaczone karty akt ZUS).

W dniu 25 stycznia 2018r. (...) Sp. z o.o. złożyła w ZUS zgłoszenie korekty okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym i/lub ubezpieczeniu zdrowotnemu (druk (...)), dotyczące J. W.. W rubryce „dane o podleganiu ubezpieczeniom” wskazano ubezpieczenie zdrowotne w okresie od 1 czerwca do 19 września 2016r. z kodem

ubezpieczenia 04-11-0-0 oraz ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne w okresie od 20 września do 31 grudnia 2016r. z kodem tytułu ubezpieczenia 04-11-0-0. (...) sp. z o.o. w złożonym w ZUS piśmie z dnia 29 stycznia 2018r. poinformowała, że J. W. w zawartej ze spółką umowie wskazał, że ma dodatkowe zatrudnienie na umowę o pracę i osiąga wynagrodzenie w wysokości najniższej kwoty ustalonej zgodnie z obowiązującymi przepisami i nie wnosi o objęcie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym. Umowa zlecenia zawarta z (...) sp. z o.o. nie obejmowała więc składek na ubezpieczenia społeczne, a tylko składkę zdrowotną i w takim zakresie wyżej wymieniony był zgłoszony do ZUS od dnia 1 czerwca 2016r. do 31 grudnia 2016r. Spółka wskazała również, że z otrzymanego z ZUS zawiadomienia wynika, że z dniem 19 września 2016r. ustało zatrudnienie J. W. na podstawie umowy o pracę, jednak o tym fakcie ww. nie powiadomił spółki. W oparciu o powyższe spółka wskazała, że nie mając wiedzy o zmianie statusu ubezpieczeniowego J. W. nie była w stanie dokonać zmian w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywanej umowy zlecenia (druk (...), pismo (...) sp. z o.o. z 29 stycznia 2018r. – nieoznaczone karty akt ZUS).

Decyzją z dnia 16 marca 2018r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 18 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, stwierdził, że podstawa wymiaru składek J. W., podlegającego ubezpieczeniom jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w O., wynosi:

- na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe: we wrześniu 2016r. – 0,00 zł, w październiku 2016r. – 5.240,00 zł, w listopadzie 2016r. – 2.340 zł, w grudniu 2016r. – 5.940,00 zł, w styczniu 2017r. – 0,00 zł;
- na ubezpieczenie zdrowotne: we wrześniu 2016r. – 0,00 zł, w październiku 2016r. – 4.649,98 zł, w listopadzie 2016r. – 2.076,52 zł, w grudniu 2016r. – 5.271,16 zł, w styczniu 2017r. – 0,00 zł;
- na ubezpieczenie chorobowe: w okresie od września 2016r. do stycznia 2017r. – 0,00 zł.

W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy wyjaśnił, że z dokumentów znajdujących się w bazie danych wynika, że (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. złożyła

za J. W. z tytułu wykonywania umowy zlecenia w okresie od 20 września do 31 grudnia 2016r. imienne raporty miesięczne o należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne ((...)) za miesiące wrzesień 2016r. – styczeń 2017r., w których wykazała podstawy wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne w wysokości: wrzesień 2016r. – 0,00 zł, październik 2016r. – 5.240,00 zł, listopad 2016r. – 2.340,00 zł, grudzień 2016r. – 5.940,00 zł oraz styczeń 2017r. – 0,00. Na podstawie złożonego przez (...) sp. z o.o. druku (...), w imieniu płatnika, zostały wprowadzone przez organ rentowy zapisy na koncie J. W. jako osoby ubezpieczonej, przy czym płatnik składek do dnia wydania decyzji nie złożył poprawnych dokumentów rozliczeniowych za wyżej wymienionego, dotyczących spornego okresu (decyzja ZUS z 15 marca 2018r. – nieoznaczone karty akt ZUS).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wymienionych wyżej dowodów z dokumentów. Zebrane przez Sąd dowody nie były kwestionowane przez strony postępowania i nie budziły zastrzeżeń co do swojej autentyczności, wobec czego Sąd ocenił je w całości jako wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

(...) sp. z o.o. podlegało oddaleniu.

Spór w rozpatrywanej sprawie koncentrował się wokół kwestii wysokości podstawy wymiaru składek J. W. jako osoby wykonującej pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek (...) sp. z o.o.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1778 – dalej jako u.s.u.s), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

W świetle art. 18 ust. 1 i 3 u.s.u.s. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców stanowi przychód w rozumieniu przepisów ustawy

o podatku dochodowym od osób fizycznych, jeżeli w umowie agencyjnej lub umowie zlecenia albo w innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonanie kwotowo,

w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Za przychody uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń (art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). Przychód wypłacony lub postawiony do dyspozycji pracownika w danym miesiącu stanowi podstawę do naliczenia składek

na ubezpieczenia za ten miesiąc, w którym został wypłacony bez względu na to, jakiego okresu dotyczy. Zgodnie zaś z art. 20 ust. 1 u.s.u.s. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3. Kwestie związane z podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne reguluje natomiast ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018r., poz. 1510). Art. 81 ust. 1 tej ustawy stanowi, że do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 35, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10. Ust. 6 art. 81 ww. wskazuje, że podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych

W przedmiotowej sprawie niesporne jest, że ubezpieczony J. W. wykonywał pracę na rzecz (...) sp. z o.o. z siedzibą w O. na podstawie umowy zlecenia w okresie od czerwca do grudnia 2016 roku i z tego też tytułu został zgłoszony do ubezpieczenia zdrowotnego. W okresie od 1 czerwca do 19 września 2016r. posiadał inny obowiązkowy tytuł do ubezpieczeń w związku z umową

o pracę zawartą z SP ZOZ Wojewódzkim Szpitalem (...) w W., który powodował, że jako zleceniobiorca nie podlegał ubezpieczeniom społecznym. Natomiast od dnia 20 września 2016r. do dnia 31 października 2016r. J. W. miał zawarte dwie umowy zlecenia – z (...) sp. z o.o. oraz z (...) w W., ale zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w takiej sytuacji objęcie obowiązkowo ubezpieczeniami następuje z tytułu, który powstał najwcześniej. Wcześniej powstał natomiast tytuł ubezpieczenia w związku z umową zlecenia z (...) sp. z o.o. i w ww. okresie od dnia 20 września 2016r. do 31 października 2016r. to właśnie ta umowa była podstawą objęcia ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi, wypadkowym i zdrowotnym. Z kolei w okresie od 31 października 2016r. do 31 grudnia 2016r. umowa zlecenia z (...) sp. z o.o. stanowiła już jedyny tytuł, z którym wiązało się objęcie obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi (emerytalnym, rentowymi i wypadkowym) obok istniejącego już ubezpieczenia zdrowotnego, do którego J. W. został przez odwołującą się spółkę zgłoszony.

Mając na względzie powyższe okoliczności, Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne J. W. z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz (...) sp. z o.o. We wrześniu 2016r. i styczniu 2017r. wyniosła ona 0,00 zł. Natomiast za pozostałe miesiące wymienione w decyzji, a więc za październik, listopad i grudzień 2016r., podstawy wymiaru składek zostały ustalone na podstawie złożonych przez płatnika deklaracji rozliczeniowych oraz innych informacji dostępnych w bazie danych organu rentowego, które Zakład gromadzi celem realizacji zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych w myśl art. 3 oraz art. 33 i następnych u.s.u.s. Wysokość podstawy została potwierdzona złożonym przez spółkę zestawieniem składników płac, z którego wynika, że J. W. w spornym okresie otrzymał przychód z tytułu wykonywania umowy zlecenia na rzecz (...) sp. z o.o.

wynoszący odpowiednio: za czerwiec 2016r. – 0,00 zł, za lipiec 2016r. – 1.350,00 zł, za sierpień 2016r. – 3.465,00 zł, za wrzesień 2016r. – 0,00 zł, za październik 2016r. – 5.240,00 zł, za listopad 2016r. – 2.340,00 zł, za grudzień 2016r. – 5.940,00 zł. Ww. kwoty dotyczące września, października, listopada i grudnia 2016r. są tożsame z tymi, które przyjął ZUS w zaskarżonej decyzji, a więc obejmują te same wartości.

W odwołaniu (...) sp. z o.o. wskazała, że organ rentowy nie przedstawił dokumentów, w oparciu o które wyliczył podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia w wysokości jak w zaskarżonej decyzji, nie przedstawił również żadnych szczegółowych wyliczeń ani też nie wskazał w oparciu o jakie dane ich dokonał. Wskazany zarzut jest oczywiście bezpodstawny uwzględniając po pierwsze, że organ rentowy opierał się na dokumentach przedstawionych przez płatnika, a po drugie, kwoty, które przyjął jako podstawę wymiaru składek odpowiadają zacytowanym przepisom i są zgodne z danymi, które na etapie postępowania sądowego przedstawiła odwołująca się spółka. Z tego względu, w ocenie Sądu, brak było podstaw do stwierdzenia nieprawidłowości w ustaleniu kwestionowanych w odwołaniu wysokości podstaw wymiaru składek, określonych w decyzji z dnia 16 marca 2018r., a tym samym podstaw do stwierdzenia naruszenia przez organ rentowy przepisów wskazanych w treści odwołania.

Sąd podzielił stanowisko organu rentowego również co do tego, że opisana przez odwołującą się spółkę jej trudna sytuacja materialna, w jakiej obecnie się znajduje, nie ma wpływu na prawidłowość skarżonej decyzji i ustalenie przez organ rentowy podstawy wymiaru składek zgodnie ze złożonymi przez płatnika deklaracjami rozliczeniowymi. Wynika to z tego, że wysokość podstawy wymiaru składek jest niezależna od aktualnej, utrzymującej się czy też spodziewanej kondycji finansowej płatnika składek.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy zważył, że odwołanie

(...) sp. z o.o. było niezasadne, skutkiem czego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlegało oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć na adres odwołującej się spółki.